

Memo

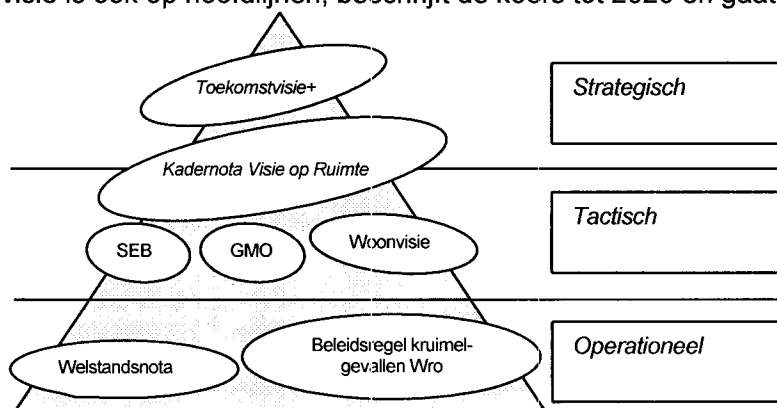
Aan : Commissie Ruimte
Van : College van burgemeester en wethouders
CC : -
Ons kenmerk : 10int01065
Datum : 12 oktober 2010
Betreft : Evaluatie Kadernota Visie op Ruimte

Eind 2004 is de Kadernota Visie op Ruimte vastgesteld. Bij vaststelling heeft de raad aangegeven om eenmaal per raadsperiode na te gaan hoe feitelijkheid en beleid sporen. Dit om de 'vinger aan de pols te houden'. De commissie Ruimte heeft in februari als reminder hiervoor een datum geprikt; juni 2010 werd als 'plandatum' benoemd. In de commissie Ruimte van 2 juni 2010 is dit vervolgens weer besproken. Uitkomst was dat de commissie een 'tussenevaluatie' wenst in de 1^e helft van 2011.

Deze memo beschrijft status en doel van de Kadernota Visie op Ruimte en - voortvloeiend daaruit - bevat vragen over de door u gewenste 'tussenevaluatie'. Tenslotte bevat de memo een voorstel voor de wijze waarop Toekomstvisie+ en Kadernota Visie op Ruimte in samenhang geëvalueerd kunnen worden.

1. Beleid: verschillende niveaus

De Kadernota Visie op Ruimte is grotendeels een strategisch beleidsdocument dat een landschappelijk en stedenbouwkundig kader biedt. Een ruimtelijke visie op hoofdlijnen voor de lange termijn. Hiermee heeft het een grote overlap met de Toekomstvisie+. Immers, die integrale visie is ook op hoofdlijnen, beschrijft de koers tot 2020 én gaat gedeeltelijk ook over ruimte.

Dergelijke strategische beleidsdocumenten worden uitgewerkt naar tactisch niveau. Meer concrete beleidsdocumenten per beleidsveld over een periode van circa 4 tot 8 jaar. Voorbeelden hiervan zijn: Woonvisie, Landschapsontwikkelingsplan, Sociaal Economisch Beleidsplan, Gemeentelijk Mobiliteitsplan Overbetuwe en het Milieubeleidsplan.

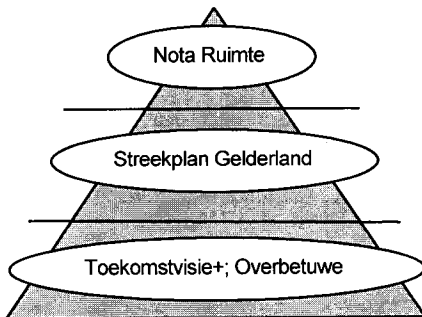
Tenslotte is er het operationeel niveau. Concreet beleid dat relevant is voor de dagelijkse praktijk van bijvoorbeeld vergunningverlening. Hierbij kunt u denken aan de Welstandsnota of het beleid voor aan- en bijgebouwen in de beleidsregel over de 'kruimelgevallen Wro' (artikel 3.23 Wro).

Dit is de bekende driedeling in beleid; strategisch, tactisch en operationeel niveau. Op alle niveaus is dit niet direct bindend voor derden. Dat geldt wel voor normstelling; b.v. in verordeningen, bestemmingsplannen of vergunningen. Die zijn direct van invloed op (juridische) rechten en plichten van derden.

2. Ruimtelijk beleid: verschillende overheden

De strategische Toekomstvisie+ is - naast onze integrale beleidsvisie - ook een ruimtelijke structuurvisie als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Ook het Rijk en de provincie Gelderland hebben ruimtelijke structuurvisies. Dit zijn respectievelijk de Nota Ruimte en het Streekplan.

Intermezzo: de Stadsregio

Sinds inwerkingtreding van de nieuwe Wro heeft de Stadsregio geen juridische ruimtelijke bevoegdheden meer. Het Regionaal Plan (RP) gaat over de periode tot 2020. O.b.v. overgangsrecht gelden de concrete beleidsbeslissingen uit het RP t/m 2015.

De Stadsregio heeft nog wel andere bevoegdheden; b.v. op het gebied van mobiliteit of het maken van verstedelijkingsafspraken met het Rijk. Voor dit laatste is de Stadsregio nu een Verstedelijkingsvisie aan het opstellen. Die visie is geen formele structuurvisie en dient voor het opstellen van de Bestuurlijke Overeenkomsten (BOV's) en vervangt dan ook niet het RP.

De visies zijn wederom juridisch niet bindend voor derden. Het normstellend juridisch kader zit namelijk primair in bestemmingsplannen die de raad kan vaststellen. Indien er provinciale of Rijksbelangen spelen, kunnen provincie of Rijk ook een bestemmingsplan vaststellen¹.

3. Toekomstvisie+ actualiseert Kadernota grotendeels

Als structuurvisie actualiseert de Toekomstvisie+ het strategische deel van de Kadernota Visie op Ruimte. Dit geldt niet voor het uitgewerkte deel van de Kadernota; het tactische niveau. Dit zijn de beschrijvingen per kern. Bij vaststelling van de Toekomstvisie+ is dit tactische deel niet ingetrokken of vervangen. Als dat wel gebeurd zou zijn, zou er vanaf september 2009 geen tactisch ruimtelijk beleid meer bestaan voor grote delen van Overbetuwe.

In 2013 zijn voor alle kernen en het buitengebied actuele bestemmingsplannen beschikbaar. Immers, actualisatie van de conserverende bestemmingsplannen is dan voltooid. Op dat moment is de normatieve regeling in bestemmingsplannen actueel en kan bepaald worden welke extra beleidskeuzes (op tactisch niveau) nog gemaakt moeten worden voor ruimtelijke kenmerken die behouden, beëindigd of versterkt moeten worden.

Volledigheidshalve; de Kadernota Visie op Ruimte bood ook nog criteria voor geschiktheid en beperkingen van gebieden voor mogelijke nieuwe functies (inclusief handleiding voor toepassing van die criteria). Deze criteria neigen naar het operationele niveau. Deze criteria zijn inmiddels opgenomen in andere (sectorale) beleidsvisies maar vooral regelgeving en kengetallen. Deze criteria worden binnen die kaders gezien en evaluatie bij de Kadernota Visie op Ruimte is daarom niet aan de orde.

4. Waarop wilt u nu evalueren?

Zoals gezegd wenst de commissie Ruimte een 'tussenevaluatie' in de 1^e helft van 2011. Graag sluiten we aan bij uw behoefte. Daarom vragen wij u waarop u nu wilt evalueren. Dit valt uiteen in de volgende deelvragen.

- Slechts het tactisch deel (beschrijving van de dorpskernen) geldt nog. Welke punten hieruit zou u willen bezien?
- Op welke manier zou u die punten willen bezien? Doelt u op een voortgangsrapportage, evaluatie of een andere manier waarmee terug gekeken wordt op de manier waarop is omgegaan met het landschappelijk en stedenbouwkundig kader?
- Het wilt u omgaan met de niet 'harde' status van de Kadernota Visie op Ruimte? De Kadernota is namelijk - middels een amendement - "slechts richtinggevend vastgesteld voor de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de dorpskernen".

Doordat het een "slechts richtinggevend" kader betreft, wordt in de praktijk in toelichtingen van bestemmingsplannen gemotiveerd hoe is omgegaan met het tactische deel uit de Kadernota.

¹ Wat in dat geval dan 'inpassingsplan' heet.

5. Evaluatie Kadernota samen met Toekomstvisie+ in 2013

De Toekomstvisie+ stelt dat elke raadsperiode uitgesproken moet worden of de richting van de Toekomstvisie+ nog geldig is. Wij hebben daarom voorgesteld - op basis van evaluatie - iedere vier jaar te bezien of de Toekomstvisie+ nog de juiste koers aangeeft. Daarmee kan de visie geactualiseerd worden als dit aan de orde is en de tijdshorizon van 2020 ook naar een later jaartal worden verplaatst. De raad kon zich in september 2009 vinden in dit voornemen.

Het strategische deel van de Kadernota Visie op Ruimte is overgenomen en geactualiseerd in de Toekomstvisie+. Het tactische deel - zijnde de beschrijving per dorpskern - blijft voorlopig gelden. Evaluatie van dit tactische deel van de Kadernota kan dan ook in samenhang worden gezien met evaluatie Toekomstvisie+. Daarom stellen wij voor evaluatie van de Toekomstvisie+ te combineren met evaluatie van het nog geldende (tactische) deel van de Kadernota Visie op Ruimte.

Voor evaluatie van de Toekomstvisie+ was nog geen 'plandatum' opgenomen. Omdat in 2013 de conserverende bestemmingsplannen actueel zijn, stellen we voor de samenhangende evaluatie van Kadernota en Toekomstvisie+ in 2013 uit te voeren. Immers, dan is - o.b.v. actuele normstellende bestemmingsplannen - duidelijk welke nieuwe ruimtelijke beleidskeuzes op tactisch niveau nog nodig zijn.

Bovendien lijkt ons dan een goede afstemming mogelijk met het programmamanagement. Dat wordt nu ingericht langs de 5 lijnen in het collegeprogramma (o.b.v. de Toekomstvisie+). Het lijkt goed mogelijk monitoring (voortgangsrapportages) en evaluatie van beleid hier op af te stemmen.

Op deze wijze is de voorgenomen evaluatie van ruimtelijk (samenhangend strategisch en tactisch) beleid in deze raadsperiode goed mogelijk.

6. Tenslotte

Wij voldoen graag aan uw behoefte en vernemen dan ook graag op welke wijze u de Kadernota Visie op Ruimte wilt evalueren. Daarnaast zijn we benieuwd naar uw mening over onze suggestie tot een (met de Toekomstvisie+) samenhangende evaluatie.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester

Th.M.M. Hoex
Th.M.M. Hoex

b/a
E. Tuijnman
J.A.M. van Beek
Loco-bqn